Landsbyhøjskole:

Slip energien løs og vær på forkant

- aktuelle emner og midtvejsevaluering på projekt: "Bæredygtige Landsbyer"

Nordborg d. 30. – 31. januar 2015

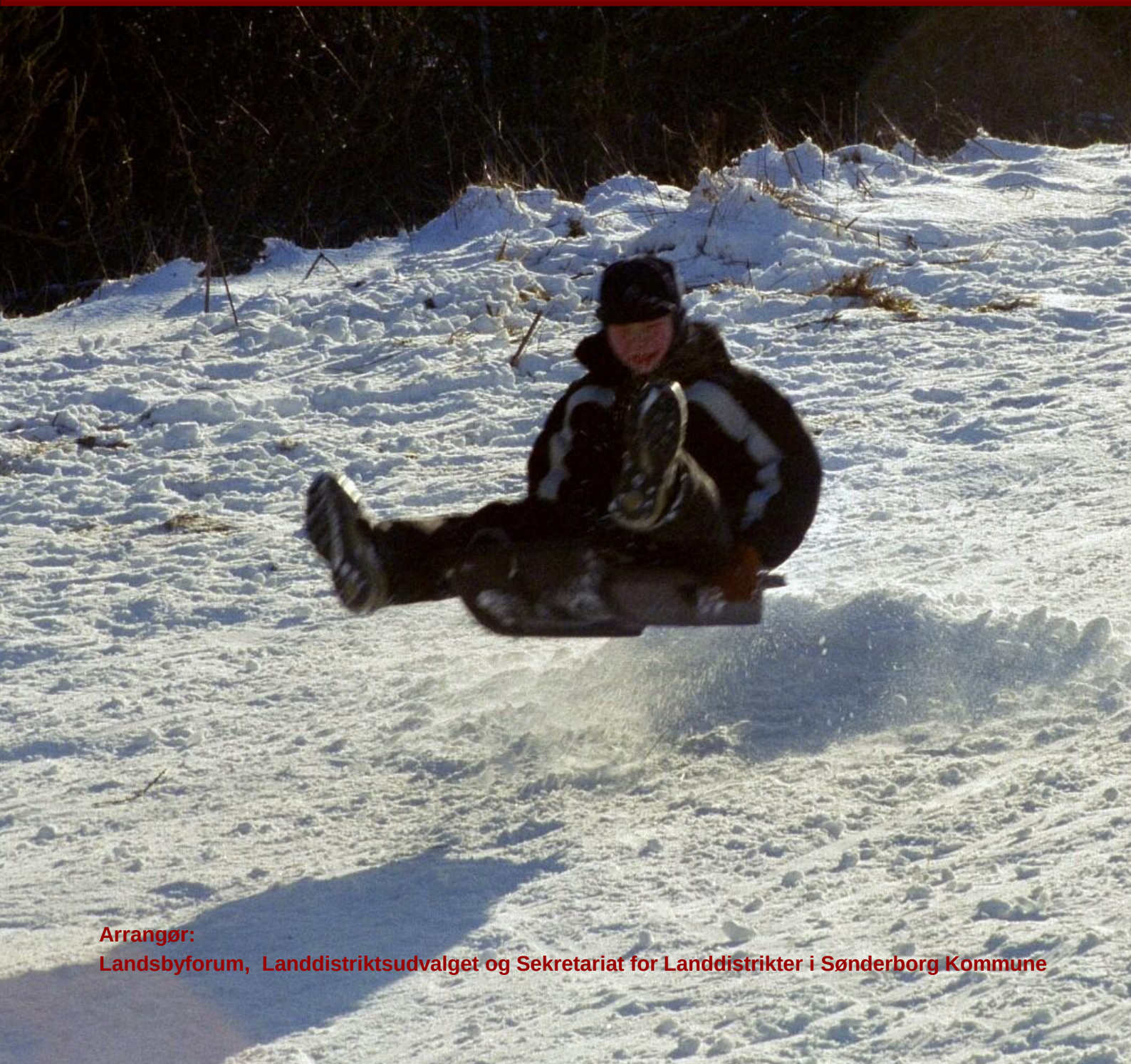

Arrangør:
Landsbyforum, Landdistriktsudvalget og Sekretariat for Landdistrikter i Sønderborg Kommune

Slip energien løs og vær på forkant!

Baggrund

Landsbylaugene i Sønderborg Kommune er ihærdige og engagerede. De har været i arbejdstøjet i kortere eller længere tid. At arbejde med lokaludvikling i et landsbylaug eller fællesforeninger er spændende, værdsat og attraktiv – men ikke altid lige nemt.

Opgaven kræver overblik, indsigt og evne til at tage hensyn til de mange forskellige interesser.

Uddybning

Medlemmerne af landsbylaugene inviteres til en workshop den 30. og 31. januar 2015, hvor de får mulighed for at få skabt klarhed i forhold til, hvorledes de lokalt og i fællesskab kan gøre en forskel i forhold til det kommunale landkort, politisk indflydelse, markedsføring, idé-generering, projektstyring, identitetsskabende aktiviteter, rekruttering af ressourcepersoner m.m.

Der er sat fokus på aktuelle emner på baggrund af behov og ønsker fra lokalsamfundene, som er konverteret til indsatsområder i Landdistriktsudvalget, Landsbyforum og milepæle i projekt "Bæredygtige Landsbyer". Målet er at sætte erfaringsudveksling, saglige inputs, midtvejsevalueringer på energiprojektet og sparring i højsædet.

Arrangementet foregår på gl. Havnbjerg Skole med overnatning på Nordals Idrætscenter. Lørdag eftermiddag afsluttes med festligholdelse af By-, Bolig og Landdistriktsministeriets uddeling af to landdistriktspriser; én for bedste Ildsjæl og én for bedste Iværksætter i 2014. Disse priser gives først regionalt med kåringen d. 31/1 2015 og efterfølgende nationalt. Den regionale kåring foregår i Svenstrup Forsamlingshus som kulmination på weekendens arrangement.

Målgruppe

Workshoppen henvender sig til alle 31 landsbylaug i kommunen – 3 til 4 personer fra hver laug.

Projektets effekt

Ved gennemførelse af workshoppen gennemføres events og videndeling hos lokalsamfundene i landdistrikterne i Sønderborg Kommune i hht. projektbeskrivelsen i "Bæredygtige Landsbyer" i Sønderborg.

Slip energien løs og vær på forkant!

Gæster og ressourcepersoner

Hver workshop tilknyttes nogle ressourcepersoner, der deler erfaringer og viden med Landsbylaugene. Herefter debatteres emnerne.

Tyge Mortense, tidl. forstander på Ryslinge Innovationshøjskole og Landsbyhøjskole, selvstændig foredragsholder, facilitator, innovationsekspert og forretningsudvikler

Steen Møller, økologisk ildsjæl og medstifter af Friland. På Djursland praktiserer 100 mennesker omstilling som daglig livsform. Fri af gæld og markedets pres bevæger de sig mod en bæredygtig økonomi med plads til at leve og tænke sig om.

Steen kommer med et bud på hvad der er galt i vores samfund og hvad du kan gøre ved det.

Hanne Risgaard, er journalist og har arbejdet med radio, tv og dokumentarfilm ved DR og TV2. Siden 1983 har hun kørt parløb med sin mand, Jørgen Houbak Bonde, om driften af Skærtoft Mølle ved Augustenborg på Als. I 2004 besluttede de sammen at realisere deres drøm om et gårdmølleri, der leverer friskmalet, økologisk mel til detailhandlen. Derudover driver de gårdbutik, arrangerer bagekurser, gastronomi-events og en årlig brødfestival.
Hanne er medlem af Madkulturen, der arbejder for 'Bedre mad til alle' gennem et fokus på kvalitet, vækst i fødevareerhvervet og velfærd til danskerne.

Anne Worning, konsulent ved Kooperationen. Hun fortæller om Social-økonomiske virksomheder. Det er virksomheder, der har et socialt, det vil sige almennyttigt formål, som producerer og sælger varer eller tjenesteydelser på et marked med henblik på at fremme sociale formål. Samtidig geninvesteres det meste eller hele overskuddet fra denne forretning i virksomheden eller dens formål.

Mikkel Harritslev Nielsen, projektleder på "Spejdernes Lejr 2017". Han kommer fra en stilling som projektchef hos Jack&Jones i Brande. I sommeren 2017 flytter 45.000 spejdere til Sønderborg. Det er flere folk, end der bor i Sønderborg by i øjeblikket! Inden 2017 skal der bl.a. etableres en lejrplads med infrastruktur, forsyning, logistik og persontransport. Der skal opbygges et korps af frivillige, hjælpere og foreninger til gennemførelse af aktiviteter i og uden for lejren.

Lasse Englyst Olsen, medstifter af GenVirk - en socialøkonomisk virksomhed, som arbejder på at skabe en værdikæde, der aktiverer nogle af de ofte uvirksomme ressourcer i landområderne: materialer fra nedrivning, biprodukter fra industri, tomme faciliteter og mennesker udenfor arbejdsmarkedet. Lasse kommer med ideer og erfaringer om, hvordan man kan skabe ny værdi baseret på det forhåndenværende.

Slip energien løs og vær på forkant!

Program

Fredag den 30. januar 2015

Kl. 16.00 – 17.15: Velkomst og præsentation

Skabelse af et fællesfundament, der kan bære – så går vi i gang v. Tyge Mortensen
Fra FRIland til affaldsFRI landsby – indlæg v. Steen Møller

Kl. 17.30 – 19.00: Workshops

Hold 1: Iværksætteri og erhvervsudvikling

Indhold

Præsentation af et par gode eksempler på nystartede virksomheder med succes. De bedste tips gives videre om, hvad der skal til for at oprette egen virksomhed i landdistrikterne. Herunder barrierer og muligheder i hverdagen (skiltelovgivningen, nyttejobs og seniorjobs).

Ressourcepersoner

Poul Valdemar Nielsen, CD-link Aps, Stephan Kleinschmidt, medlem af Vækstrådet (tidl. SET-Sønderborg)

Ordstyrer

Tyge Mortensen

Hold 2: Madkulturen – når vi skuer bagud og retter blikket fremad

Indhold

Kan lokale fødevarer, mad og måltider være løftestangen for vækst og arbejdspladser? Med afsæt i madkulturen, fortæller Hanne Risgaard, Skærtoft Mølle, om det store potentiale, der er i at gentænkte, kvalificere og udvikle mad og måltider både i det private og offentlige. Der er potentialer for at bruge mad og måltidsområdet som vejen til læring og uddannelse, til et stærkt socialt liv, til sundhed, livsglæde og velfærd og til lokal vækst. Desuden bliver Spejdernes Lejr 2017 bearbejdet med henblik på at udtænke en plan for hvordan vi bespiser 45.000 spejdere med lokale fødevarer ved ét hovedmåltid.

Ressourcepersoner

Hanne Risgaard, Skærtoft Mølle, Mikkel Harritslev Nielsen, projektleder på Spejdernes Lejr 2017, Rasmus Ladekjær Nielsen, Naturskoleleder, Andreas Herman, Skov- og Naturstyrelsen, Zynergi netværket (lokale fødevareproducenter).

Ordstyrer

Ingebeth Clausen, Smøl

Hold 3: Affald – en værdifuld ressource

Indhold

Hanne Bruun vil fortælle om kommunens strategi for, hvordan der kan blive ryddet op i landsbyerne. Steen Møller og Lasse Englyst Olsen vil bidrage med erfaringer og ideer til hvordan affaldet kan genbruges og skabe værdi for mennesker.

Ressourcepersoner
Hanne Bruun, afdelingsleder i Miljøafdelingen, Sønderborg Kommune, Steen Møller, Friland, Lasse Englyst Olsen, GenVirk

Ordstyrer
Astrid Plauborg Kaad

Kl. 19.00 – 20.00: Aftensmad – en bid af Sønderjylland

Kl. 20.15 – 21.30: Talkshow

Panelet består af
Aase Nyegaard, viceborgmester i Sønderborg Kommune, Steen Møller, Anders Brandt, formand for Landdistriktsudvalget, Peter Rathje, Direktør i ProjectZero, Hanne Risgaard, Stephan Kleinschmidt
Ordstyrer
Tyge Mortensen

Kl. 21.30 – 23.00: Socialt samvær

Herefter kører natbussen til overnatningsstedet: Nordals Idrætscenter

Lørdag den 31. januar 2015

Kl. 07.30 – 08.30: Morgenmad på Nordborg Idrætscenter. Herefter med bus til Havnbjerg Skole.

Kl. 08.45 – 09.00: Morgensamling

Kl. 09.00 – 10.00: Socialøkonomiske virksomheder – et vidundermiddel i landdistrikterne

Indlæg ved Anne Worning, Koorperationen

Indhold

I oplægget lægges op til diskussion af, om og hvordan etablering af socialøkonomiske virksomheder i landdistrikterne kan øge aktivitet og deltagelse, skabe arbejdspladser og medvirke til inklusion af udsatte borgere. I oplægget gives eksempler på socialøkonomiske virksomheder i landdistrikter i andre regioner af landet.

Ordstyrer
Anders Brandt

Kl. 10.15 – 11.00: Sønderjysk Værtskab – mens vi bider i det store æble i Gråsten og venter på Nordals naturpark

Indhold

Præsentation af turismeindsatser: Jan Bossen og Tanja Have, Visionsgruppen Nordals, Peter Norman, Gråsten Forum, Stephan Kleinschmidt, formand for Udvalget for Kulturel og Regional Udvikling. Hvordan byder vi vores besøgende velkommen?

Slip energien løs og vær på forkant!

Ordstyrer
Tyge Mortensen

Kl. 11.00 – 12.30: Idégenerering omkring erhvervsudvikling efter gruppearbejde og indlæg fredag og lørdag

Kl. 12.30 – 13.15: Frokost

Herefter omklædning til pænt tøj og afgang til Svenstrup Forsamlingshus

Kl. 14.00 – 16.00 : Årets Iværksætter og Ildsjæl

Kåring af den regionale vinder af Årets Iværksætter og Årets Ildsjæl, udstedt af By-, Bolig- og Landdistriktsministeriet. Det endelige program følger separat.

Billede: Vintersjov på kælkebakken

Praktiske oplysninger

Overnatning
Overnatning på Nordals Idrætscenter i 3-personers værelser. Singleværelser kan tilkøbes for 545 kr. pr. person på Nørherredhus Hotel & Konferencecenter.

Pris
Prisen for deltagelse i hele arrangementet er 200 kr. pr. person.

Tilmelding
Tilmelding inden 10. januar 2015 på dette link: http://sonderborgkom.dk/tilmelding-7.php

Kontakt

Connie Mark Skovbjerg, Landdistriktskoordinator, cskb@sonderborg.dk, mobil: 28 89 80 21

Partnere

Landdistriktsudvalget v. Anders Brandt
Landsbyforum v. Agnes Nielsen
Sønderborg Kommune v. Poul Valdemar Nielsen, ansvarlig landdistriktsudvikling